

Wychodzi codziennie o godzinie 3. po południu z wyjątkiem niedziel i dni świątecznych.

Przedpłata wynosi:
W MIEJSCU kwartalnie . . . 4 złr. 50 ent.
miesięcznie . . . 1 „ 50
Z przesyłką pocztową:
W kraju . . . 6 „ —
W zagranicę . . . 8 „ —
Do Prus i Rosji niemieckiej . . . po 7 złr.
Do Ameryki . . . 50 ent.
Do Australii i Indii . . . 50 ent.
Numer pojedynczy kosztuje 10 ent.

ZMIANA LOKALU

Redakcja, administracja i drukarnia

„Gazety Narodowej“

znajduje się

obecnie w domu l. 5

przy ulicy Kopernika

(dawniej Szerokiej).

L W Ó W d. 10. lipca.

(Zwołanie sejmiku. — Sprawa chelery, Austria a obce państwa. — Z sejmiku czeskiego. — W Wilgu przyjazd cesarza w okolice słowieńskie. — Kwestja równoprawienia sądowego między Słowienkami. — Mosk. Wied. o „ustępstwach“ dla Polaków i „prymireniu“. — Rumunia i Austria. — Bieżące wiadomości z zagranicy. — Plan wojenny Narodowej Woli).

Przytoczyliśmy wczoraj z Kurjera Warszawskiego o podjętych we Wiedniu przez dr. Franciszka Smolę staraniach o to, aby termin zwolnienia sejmiku naszego został przyspieszony. Z własnych źródeł otrzymujemy dziś potwierdzenie tej wieści: sejm będzie zwołany na koniec sierpnia.

Półtorędo donoszą z Wiednia, że rząd austriacki, chociaż nie w sposób oficjalny, przedstawia reszce państw, jak korzystnym by było, gdyby zarządzanie przeciw zalewaniu cholei choć nie wspólnie, to jednakowym sposobem przedsięwzięto. Dotychczas jednak (6. bm.) żaden z obcych rządów nie objawił skłonności do postąpienia tej rady. Dlatego też niepodobna w portach austriackich przeprowadzić niebawem tychże koniecznych reform w systemie kwarantanny, gdyż inaczej kwarantanna byłaby przez obce państwa uznana.

Z Pragi słychać, że konserwatyści wspólnie z Czechami uchwaliли, dać centralistom w Wydziale krajowym nietylko trzeciego reprezentanta (od całego sejmiku), ale nawet i czwartego, a to od kurji wiejskiej. Tym sposobem połowa posad członków czeskiego Wydziału krajowego dostałaby się centralistom. Anticentraliści dają tym sposobem oraz najwyższy możliwy dotąd odwód pojedynczości. Co centraliści na to ofertę postanowili, dowiemy się najdalej jutro, gdyż dzisiaj odbywają się wybory do Wydziału krajowego. Zresztą może owa wiadomość co do ofiarowania centralistom czwartego posady w czeskim Wydziale krajowym, jest tylko bakiem centralistycznym, puszczonym w obieg po to, aby, gdy się okaże mylna, można wygadywać, że był taki projekt, ale nie zdołał uzyskać większości w klubie czeskim i konserwatywnym. Bardzo łatwo też być może, iż jeżeli owa wiadomość jest prawdą, centraliści krzyczęć będą, że ofiarowano im to ustępstwo z konieczności, gdyż tylko między nimi znajdują się głowy, zdolne do prowadzenia interesów autonomii krajowej.

Cesarz opuściwszy Grac, wybrał się teraz w głąb Styrii, i wkrótce zawita do okolic jej południowych, zamieszkałych przeważnie przez Słowienków, gdzie jednak miasto Maribor (Marburg) jest jednym z najpaskudniejszych gniazd centralizmu i teutonizmu i gdzie dopiero co kręcił się dr. Weitlof dla agitacji teutońskiej, przyjmowując uroczyste nawet strzaśki modlitewkami. Tam też centraliści usiłują wywołać burdy. Z Mariborza telegrafują n. p.

do Nowej Pressy: „I tu przyszło z powodu przygotowań na przyjęcie cesarza do starcia między Niemcami i Słowienkami, którym jednak drogą wczesnego porozumienia zapobieżono.“

Co zaś tu rozumieją centraliści pod „porozumieniem“, postuchajmy dalszego doniesienia: „Pewien Słowieniec, właściciel restauracji, umieścił nad bramą kamienicy napis powitalny w języku słowieńskim. Wskutek tego poczęła ludność niemiecka robić rekryminacje, o czym dowiedziawszy się burmistrz, zawiadomił traktjownika, że dla zapobieżenia wszelkim scenom, ulica, na której jest owa restauracja i która mał cesarz przejeżdżać, została zamknięta i cesarz inną jechałby ulicą. Ludność niemiecka też dała traktjownikowi do zrozumienia, że odtąd przestanie uczęszczać do jego restauracji. Jakoż pocziwieć w czas się rozmyślał i usunął ów napis słowieński.“

Możemy nasi kromotry centralistów, jury i moskalofie, tak srodze „uciskani“ w Galicji pod względem narodowym i każdym innym, zechcieli dla wydobycia się na wolność, przenieść swoje lary i penaty w sąsiedztwo centralistów? Ale jakos nawet do „rodzonej macierzy“ swojej, do Moskwy przenieść się nie chcą!

W stolicy Krainy, w Lublanie przygotowaniami na przyjęcie cesarza zakierował był już dawny Wydział krajowy, z samych prawie centralistów złożony, naturalnie w duchu teutońskim, a na przekór Słowienkom. Wnet jednak z nowego sejmiku wyszedł nowy Wydział krajowy, przeważnie ze Słowienków złożony, i ten pousuwał wszelkie teutoniady, a przyjęciu nadał barwę krajową, słowieńską. Ztąd okropne wrzaski w obozie centralistycznym.

Mimo wszelkich urgensów ministerjalnych, równoprawienie na polu sądownictwa w Krainie i południowej Styrii bardzo leniwo postępuje. Z tego powodu wystosowało ministerstwo sprawiedliwości do prokuratury w Lublanie i Cyllei pod d. 25. zm. reskrypt tej treści: „Ministerjum sprawiedliwości spodziewa się, że urzędnicy prokuratorscy, nieposiadający odpowiedniej wymogom służby znajomości języka słowieńskiego, postarają się o nabycie jej w czasie jak najkrótszym, aby w tym języku akta oskarżenia układać, tudzież przed sądami zwykłymi i sądami przysięgłych stawiać wnioski i przemawiać byli w stanie. Jakieby co do wykonania tych zleceń przeszkody zachodziły, należy donieść w najbliższym sprawozdaniu dorocznym.“

Nadprokurator hr. Gleispach, komunikując prokuratorom ten reskrypt, dodał, jako że swej także strony się spodziewa, że wszyscy bez wyjątku urzędnicy z całą usilnością starać się będą spełnić to zlecenie. My się tego nie spodziewamy, albowiem teutonizm w urzędach jest bardzo głośnany i za rządów hr. Taaffe'go, zwłaszcza w okolicach słowieńskich. Dość tu przypomnieć z naszego wczorajszego numeru doniesienia naszego korespondenta z Gracu o rozmowie hr. Taaffe'go z ultrateutonem dr. Waserem, prezesem wyższego sądu grackiego, obejmującego Styrię, Karyntię i Krainę. Jak tam mówi hr. Taaffe o dr. Prażaku, mówi się chyba tylko o ministrze, przeciw któremu szuka się kluczek, aby go odprawić.

Niemna prawie dnia, w którymbyśmy nie zanotowali choćby jednego objawu wściekłości moskiewskiej, z jaką ciska się na nas nietylko rząd carski, ale i większa część społeczeństwa moskiewskiego, zwłaszcza zaś wyraz opinii jego, prasa, w której nie ma obecnie żadnego prawie uczciwego, niezależnego organu. Wszystko niemal służy tam bałwochwalczej idei wszechwładztwa cara albo propagandzie szynnyj albo rusyfikacyjnemu systemowi, który zwłaszcza z całą zacieklnością stosowany jest na ziemiach polskich i rusko-litewskich.

Szanownemu gronu temu przoduje jednak zawsze i na każdym polu organ p. Katkowa — Mosk. Wiedom. W nienawiści do Polaków, w cynizmie, z jakim traktuje sprawy polskie, pi-

smo to mało sobie ma równych, z pewnością też — gdyby nas nie zmuszał do tego obowiązek dziennikarski — nie ruszalibyśmy nigdy tego szaflika z pomyjami, jak Mosk. Wied. nazwał jeden z najznakomitszych publicystów rosyjskich.

Ostaniemi dniami organ sam o bytności w moskiewskich rozbił się szeroko o pobyty arcyksięcia Karola Ludwika i monsign. Vanutiego w Warszawie i o śpale, z jakim przyjmowali Polacy dostojnych gości. Wietrząc w tem nieczystą sprawę, rzucił się następnie na dziennik Osservatore Romano za artykuł jego, w którym domaga się sprawiedliwości dla nie-szczęśliwych Unitów. Mosk. Wied. gorszą się na samą myśl jakichkolwiek ustępstw:

„Nie — jedno ustępstwo ze strony Moskwy pociągnie za sobą cały szereg nowych starań, zabiegów i żądań. Rząd moskiewski dał już im biskupów, wygnanych amnestował i obdarzył emeryturą, a Polacy już intrują, prze-ciwko tym osobom duchownym, które jak pra-łat Zyliński przed innymi, zrozumiały, na czem polegała istotna różnica kościoła rzymsko-katolickiego w Moskwie i w parafan. Nie! — dla Polaków potrzebna jest tylko silna i samowładna władza moskiewska, znająca dokładnie swoją siłę, swoją godność moskiewską, władza nareszcie nie mówiąca wcale Polakom, że „wszystko przeminie, czyli, że niebawem państwo zamknie oczy na intrugi i zabiegi sprawy polskiej.“

Dalej zaś tenże sam organ katkowowski tak mówi o zgodzie Polaków z Moskalami:

„Wiadomo, że w ostatnich czasach prasa moskiewska bardzo często dotyka sprawy t. z. primirenia. Prasa polska krajowa i z-akordonowa zachowuje pod tym względem milczenie zupełne. I nie w tem dziwnego. Czyż państwo moskiewskie ma jak żal do Polaków; i czyż w takim razie są powody do mówienia o primireniu? Ani o gniewie, ani o żalu mowy tu być nie może, bo one nie istnieją, a w-ystępuje natomiast zupełnie określone i całkiem słuszne żądanie Moskwy, żeby Polacy nie zakłócali pokoju w granicach ziem moskiewskich, żeby nie głosili fałszu i oszczerstw co do Moskwy, żeby uczciwie i sumiennie pod-ali się raz wyraźnym żądaniom Moskwy i nie zasiewali zdrady w granicach państwa moskiewskiego. Wszystko to są żądania tak słuszne i proste, że tylko nie dość jasnym umysłem pseudo-liberałów mogą się wydawać zbyczkami, że tylko tyko, co wspólnie z anarchistami mogą żądać upadku Moskwy, może się wydawać na dobie roztrząsanie sprawy ustępstw dla bez-myślnych żądań Polaków.“

Przytoczyliśmy dwa zaledwie, krótkie wy-jaśnienia z ostatniego, nam poświęconego artykułu Katkowowskiego pisma — starczy, one jednak zapewne do wyrobienia sobie należytego pojęcia o postawie, jaką zajęła obecnie na całej linii prasa moskiewska. Wdawać się z nią w polemikę nie warto. I to już wiele, że głosy jej notujemy.

Konflikt austriacko-rumuński w sprawie demonstracji odbytej podczas uroczystości odsłonięcia pomnika Stefana W. w Jassach, został już w drodze dyplomatycznej załatwiony. Pełnomocnik austriacki w Bukareszcie baron Mayer otrzymał z Wiednia instrukcje, aby z jak naj-większym naciskiem, a ewentualnie za pomocą groźb poważnych domagał się zadośćuczynienia. Austria wobec Rumunii zdobyła się na wielką stanowczość, a młodemu królestwu nie pozostawało nic innego jak ustąpić. Widocznie Rumunia nie miała nikogo w tej sprawie za sobą, w przeciwnym bowiem razie nie byłaby się tak rychło cofnęła, owszem jedno z najpotężniejszych groźb mocarstw w Europie, Niemcy zażądały od niej stanowczo, aby dała zadośćuczynienie Austrii, i tu sam cesarz Wilhelm wniósł się w tę sprawę napisawszy osobiście list do króla Karola. Nota rumuńska wysłana do gabinetu wiedeńskiego nie jest wprawdzie zupełnie identyczna z tem, czego żądał pełnomocnik austriacki, jest jednak zadowalająca, ponieważ wyraża głębokie ubolewanie nad tem co zaszło

i zapewnia, że w przyszłości nie podobnego się nie stanie.

Ala oprócz tego zajęcia między Austrią a Rumunią, istnieją jeszcze inne. Oto wczoraj do-niósł nam telegram, że komisja austriacka wy-słana do Ican, aby wspólnie z delegatami rumuńskimi zbadała konflikt między urzędnikami cłowymi, musiała zaprzestać rozpoczętej pracy z powodu nieaktownego zachowania się komi-sarzy rumuńskich. Ciągłe jeszcze trwają niepo-rozumienia z powodu, że rząd rumuński zabrał do wojska wielu austriackich poddanych, wbrew ich protestom, a wszystko to razem wskazuje, że Rumunia czeka tylko sposobności, aby sta-nawszy po stronie którego z potężnych sąsia-dów, zetrzeć się z Austrią.

Jak Rumuni są zrzęzni i umieją chodzić koło swych interesów, dowodzi najlepiej paryżka korespondencja Köln. Zg.: Lord Granville u-dzielił interesowanemu mocarstwom notę rumuńską co do postanowień konferencji Dunajowej. Ponieważ mocarstwa na początku września muszą przystąpić do ratyfikacji traktatu lony-dyńskiego, będzie wtedy nota rumuńska roz-trząsaną. Jak zapewniają, mocarstwa zachod-nie przemawiają za uwzględnieniem niektórych postulatów rumuńskich w granicach możliwości jak np. dopuszczenia Rumunii do europejskiego koncertu we wszystkich kwestiach Dunaju doty-czących, która to sprawa ma być przedmiotem osobnego aktu. Co do żądania Rumunii, żeby Austria w komisji mieszanej występowała z eu-ropejskim mandatem, a nie po prostu jako państwo nadbrzeżne, to uważają, że da się wynaleźć drogę pośrednią, która będzie ograni-czać właściwe stanowisko Austrii w komisji nie zmieniając przy tem tekstu traktatowego. Widać z tego jak Rumunia na każdym kroku intruguje przeciw Austrii, bo trudno przecież przypuścić, aby Austria zrzekała się swego wpły-wu na kwestję Dunajową jako państwo nad-brzeżne i zadowoliła się tylko mandatem eu-ropejskim, jak inne państwa bardzo mało inte-resowane.

Z obozu bonapartystowskiego rozpoczynają się deszerce do obozu Orleanów. Pierwsze to ja-skółki nowej ery, którą ma zainaugurować śmierć Chamborda i zainicjowanie akcji przez hrabiego Paryża. Jak Eventment pisze, zauwa-żano, że bonapartystowski Pays z krzykliwym Cassagnakiem na czele zaczyna się przechylać na stronę Orleanów. Cassagnac był w tych dniach na obiedzie u pewnego orleanistowskiego sena-tora, na którym byli obecni książęta Orleanscy: hr. Paryża i ks. Amale, Nemours i Alençon. Obiad ten był wydany w celu, żeby zbliżyć Cassagnaka z książętami Orleanскими, a zaraz po tym obiedzie Cassagnac zmienił mocno ton w Pays na korzyść książąt Orleanских. Cassag-nac wprawdzie zaproteściwał przeciw insynua-cjom Eventment, odwołując się, że nie raz jadł o-biad z Gambetta, a jednak nie zmienił swoich przekonań, w końcu jednak powiada, że uważa za możliwą zgodę między bonapartystami a or-leanistami, obie bowiem partie mają jeden i ten sam cel, a jest nim zniszczenie republiki.

Wczoraj doniósł nam telegram o artykule Nordd. Allg. Zg. z powodu nowej noty kurji rzymskiej. Artykuł ten twierdzi, że lekcewazę-nie nowej ustawy kościelnej w Prusiech nie prze-szkodzi rządowi działać dalej w raz obranym kierunku, że lepiej byłoby, gdyby nota wcale napisana nie została, a wreszcie, że pełna pre-tensji, zgryźliwa krytyka ustawy rządowej do-wodzi tylko, że z kurji rzymskiej zupełne poro-zumienie jest niemożliwe. Jak Watykan, tak sa-mo o nowej ustawie kościelnej wyraził się z wygnania arcybiskup kołofski. Przypomnie-my, że nowa ustawa łagodzi pod pewnym względem ustawy majowej, w skutek których tyle posad kościelnych i probostw musiała pozostać nie-obsadzonymi, ale zatrzymanie t. zw. „Anzeigepflicht“ co do wszystkich ważniejszych urzęd-ów kościelnych potrzebuje zgody papieża, a trudno to będzie, jeżeli kościółowi istotnie swo-body zagwarantowane nie zostaną.

Herbert Gladstone, najmłodszy syn prezyden-ta ministrów i młodszy lord urzędu skarbowego

Przedpłata i ogłoszenia przyjmują:

We LWOWIE biuro administracji „Gazety Nar.“ ulica Kopernika l. 5. Ogłoszenia w Paryżu przyjmują wyłącznie dla „Gazety Nar.“ agencja pana Adama, Rue Clément, 4 Paris, Otto Maass w Wiedniu, (Hassenstein et Vogler) nr. 10 Walfischgasse, A. Oppel, Stadt, Stubenbastei 2. M. Dukes, I. Kiernergasse 18. Rudolf Mosse, Seiler-stätte nr. 2. Henr. Schalek, jen. agencja centr. eksp. ogłoszeń, G. L. Daube et Comp. Wollzeile 12. Haurvey Stern, Wollzeile 22., w Hamburgu pp. Hassenstein et Vogler, Rajchman et Frandler w Warszawie Senatorska 22, w Kuliński w Krakowie.

OGŁOSZENIA przyjmują się za opłatą 6 ent. ed miejsca objętości jednego wiersza drobnym drukiem.

Reklamę w rubryce „Nadesłane“ 20 ct. ed wiersza.

Przedpłata i ogłoszenia przyjmują: We LWOWIE biuro administracji „Gazety Nar.“ ulica Kopernika l. 5. Ogłoszenia w Paryżu przyjmują wyłącznie dla „Gazety Nar.“ agencja pana Adama, Rue Clément, 4 Paris, Otto Maass w Wiedniu, (Hassenstein et Vogler) nr. 10 Walfischgasse, A. Oppel, Stadt, Stubenbastei 2. M. Dukes, I. Kiernergasse 18. Rudolf Mosse, Seiler-stätte nr. 2. Henr. Schalek, jen. agencja centr. eksp. ogłoszeń, G. L. Daube et Comp. Wollzeile 12. Haurvey Stern, Wollzeile 22., w Hamburgu pp. Hassenstein et Vogler, Rajchman et Frandler w Warszawie Senatorska 22, w Kuliński w Krakowie.

OGŁOSZENIA przyjmują się za opłatą 6 ent. ed miejsca objętości jednego wiersza drobnym drukiem. Reklamę w rubryce „Nadesłane“ 20 ct. ed wiersza.

Rosyjska partja rewolucyjna Narodnaja Wola ogłosiła plan wojny wypracowany przez główny „komitet wykonawczy“, a potwierdzo-ny przez przewodców rosyjskich terrorystów. Nosi on tytuł „Podgotowitelnaja rabota partiji“ (praca przygotowawcza stronnictwa) i składa się ze wstępu i sześciu rozdziałów, noszących nazwy: 1) centralna organizacja; 2) specjalne i lokalne organizacje; 3) miejscy robotnicy; 4) wojsko; 5) inteligencja i młodzież i 6) Europa. Do głównych zadań pracy przygotowawczej na-leży 1) utworzenie centralnej organizacji, któ-raby zdolną była do wywołania w Rosji rewo-lucji; 2) utworzenie prowincjonalnych rewolu-cyjnych organizacji; 3) zapewnienie sił robo-czych dla popierania zbrojnego powstania. Roz-dział o specjalnych i miejscowych organiza-cjach jest bardzo obszerny, które główną mają odegrać rolę tak w przygotowaniach do rewo-lucji, jak i w jej prowadzeniu.

Od ks. Grzegorza Gromadki, proboszcza z Kołczak, otrzymujemy następujące pismo:

„Wielmożny panie redaktorze! Ze względu na korespondencję umieszczoną w nr. 146 z 29. czerwca p. t. „Zemsta za wy-bory“ muszę nadmienić, że polityką się nie zaj-muję i wyborcy zostają bynajmniej nie pragna-tem, również nieprawdą jest, jakoby wybrano wyborców do głosowania na posła Oleksa Woroha, gdyż jedynym wyborcą był i został wybrany naczelnik gminy Nikoła Weger. Oleksa Woroh, nie będąc wyborcą, nie mógł głosować na kandydata „narodowego nie na świętojując“ jak wyraża się korespondent, a w ślad zatem objawia się jako fałszywe tegoż twierdzenie, jakoby pobudzony zemstą za to niebyłe gło-sowanie Oleksy Woroha na posła, nie przebie-rając w środkach, tegoż Oleksy Woroha do sie-bie nie dopuszczając, zapowiedzi jego córce głosić nie chciał; dalej, jakoby młodego wszelkimi sposobami od żeniaczki odnawiał, temuż parę wotów i pieniądze obiecywał, byle tylko ukra-ść buntownika, a córke jego wystawić na śmiech, że ją pan młody porzucił.“

Również zmyśleniem jest, jakoby Oleksa Woroh starał się do mnie zbliżyć i mnie prze-jednać, jakoby do mnie za nim okoliczni oby-watele się wstawiali, w końcu jakoby Oleksa Woroh skutkiem fałszywej zarzucenności mi „zem-stę za wybory“ popchniętym został „na bez-droże“ i na obrzędzie łaciński przeszedł.

Prawdziwy bowiem stan rzeczy miał się w ten sposób, że zapowiedzi Kościła Woroh i córki Oleksy Woroha nie mogłem dotąd ogłosić z tej prostej przyczyny, ponieważ nowożeńcy dotąd ani razu u mnie się nie zgłosili, i ani woli poślubienia się wobec mnie nie wyrazili, ani też zgoda żadnych wymogów prawnych, od których ogłoszenie zapowiedzi jest zawisłem, nie dopełnili.

PO WOLI MATKI.

NOWELLA
E. ZORIANA.

(Ciąg dalszy.)

Tak niewyjaśniona sytuacja trwała dość długo. Pewnego razu był Artur znnowu u Eugenii. Później przybyło więcej osób. Po godzinny po-bycie Artur pożegnał kuzynkę, zostawiając in-nych gości.

Jakos od dłuższego czasu nudził go to konwencjonalne salony rozmowy. Nie chciał sobie zadawać przynus wyc wyszedł. Wychodząc spotkał w jednym z przyle-głych pokoi Ludmiłę.

— Tak wczesnie pan opuszczasz mite to-warzystwo? — zapytała.

— Gdyby było miłem nie opuszczałbym go — odpowiedział.

— To niegrzecznie, niesłusznie.

— Może panią upewnić, że najsluszniejzy to sad, jaki wydać można. Są to ludzie tak samo jak i ja, lecz dziś w ich towarzystwie un-dię się szukam innego. Ja im wcale nie umję nie czynię, bo tak samo do nich jestem nie-znośnym — lepiej usunąć się przed ostatecznem znudzeniem się.

— Jakis pan teraz złośliwy — wtręciła Ludka.

— Otwarty. Mówię tak zawsze o ludziach, którzy mię nudzą.

— A jednak, oni pana lubią — ciągnęła Ludmiła dalej.

— To mi obojętne.

— Czyś pan może zachorował na mizan-tropię? — zapytała śmiejąc się Ludmiła.

— O, nie — odpowiedział również śmiejąc się Artur — lecz chciałbym żyć z tymi, któ-rych lubię, których pragnę.

— Czyż to niemożliwe?

— Nie zawsze — odpowiedział biorąc ją za rękę. — Są wszakże sposoby i na to. Nud-nych się usuwa, albo od nudnych się odsuwa, a szuka tych tylko, których...

— Do widzenia panno Ludmiło — dodał przyciskając jej rękę do ust.

Nie dokończył poprzedniego zdania, lecz dopowiedział jej oczyma. Pocałunek złożony na ręce był gorący.

Ludmiła zdaje się zrozumiała mowę oczów, pocałunek uderzeniem elektrycznym rozbił się po całym ciele, a rumieniec oblał twarz dziew-częcia przepięknym szkarłatem.

Artur wyszedł.

Ludka nie powiedziała mu nawet do wi-dzenia i stała jeszcze na tem samem miejscu i nie mogła sobie zdać sprawy z tego co zaszło. Czuła, że tu przed chwilą zagrały jakieś nie-znane, uspienie dotąd tony, lecz nie umiała ich nazwać, a jednak słyszała je ciągle.

Zastanawiała się nad tem i domyślała sa-ma sobie, że on jej przecież nie niezwykłego nie powiedział, a jednak wrażenie nie ustępowało.

Myslała jeszcze ciągle.

Drzwi w sąsiednim pokoju otwarty się i dał się słyszeć głos:

— Ludka!

II.

Artur wracał w dziwnem usposobieniu do domu. Czuł silne uderzenia serca, a myśl je-dna zajęła go całego. Myśl ta zupełnie była zwrócona do Ludmiły. Ona była jej pierwszym i ostatnim wyrazem.

W tej chwili czuł Artur jasno, że Lud-miłę kocha, czuł, że ona stała się całym jego jestestwem, że dalej bez niej żytyby nawet nie mógł. Miłość ta przeniknęła go całego, a myśl o niej nie opuszczała go ani na chwilę.

Jadąc do domu, zastanawiał się Artur nad całym położeniem i nabrał wreszcie przekonania, że dalsze takie życie, jak dotychczasowe jest niemożliwe, że to rzadkie widywanie się z Ludką i rzucanie sobie półsłówków do niczego nie prowadzi. Trzeba było wystąpić stanowczo. Wyznać jej swą miłość; o wzajemności był prawie przekonany.

A potem?

Rzecz naturalna, ożeni się.

Wydawało się to Arturowi rzeczą tak pro-stą, naturalną, że się nad nią nawet dłużej nie zastanawiał. W myśli młodego kochanka snuły się już obrazy szczęścia, jakie przyniesie zobo-pólna miłość, oczyma duszy widział już cały ten raj miłości, widział się kochanym, kocha-jącym i był już napół upojony szczęściem.

Powróciłszy do domu pobięł Artur do matki.

— Jakbyś zgadł moją myśl, tylko co chcia-łam cię prosić do siebie — zawołała matka, witaając Artura serdecznie.

— Czy mama mnie potrzebuje? — zapy-tał Artur całując matkę w rękę.

Ona pochyliła się nad jego głową i złożyła pocałunek na jego pogodnem czole.

— Chociażby dla przyjemności porozmawia-

nia z tobą, mój ty latawce — rzekła matka żartobliwie. Nigdy cię prawie nie ma w domu, a u matki najrzadziej jesteś gościem.

— Przecież mama wie, ile ją kocham.

— Ani wątpię.

— Trochę rozrywki potrzebuję — dodał Artur.

— Tego nietylko że ci za złe nie mam, ale nawet bardzo jestem zadowolona — mówiła matka — lecz ty marnujesz wiele czasu — do-dała żartobliwie.

— Jak to mama rozumie? — zapytał Artur.

— Wytlomacz ci. Siadaj koło mnie i stu-chaj — mówiła śmiejąc się.

Artur usiadł przy matce na kanapie. Ona wzięła go za rękę i patrząc w oczy zapytała:

— Prawda to, że ty bałamucisz Genię?

— Ja? — zawołał Artur zdziwiony.

— Wszakże toby nie było nic dziwnego. Młody jesteś, kuzynka ładna, no i ty się jej możesz podobać.

— Ależ mamu, upewniam cię, że w tem po-dejrzaniu niema ani cienia prawdy — przerwał Artur.

— Cóż znnowu, nazywasz to podejrzeniem, co jest prawdą, bo dla czegożby nią być nie miało?

— Raz jeszcze powtarzam, że niema w tem nic prawdy.

— Mogłoby to być — mówiła matka — aby ci się Genia nie podobała, abyś ty jej się nie podobał?

— Muszę wyznać otwarcie, że mnie się Ge-nia ani podoba, ani nie.

— Ależ ty jej?

— Tego nie wiem — odpowiedział bada-ny — o ile mi zresztą swą szczególniejszą łaskę okazuje, o tyle mnie nudzi.

— Chyba żartujesz — zawołała matka.

— Bynajmniej — odpowiedział stanowczo. Matka zamysliła się.

— Wiesz co — rzekła po chwili — zależy mi wiele na tem, żeby ci się Genia podobała, abyś się starał jej podobać... no, abyś się sta-rał doprowadzić wasz stosunek do pewnych re-zultatów.

Mówiła to z wolna, z namysłem, lecz z wi-doczną energią. Tego niezwykłego objawu, u matki Artur jeszcze nie zauważył. Słyszac wszakże mowę serjo, odpowiedział serjo zapy-tanem:

— Jaki stosunek?

— Bywasz u niej przecież dość często...

— To nie dowodzi właśnie niczego.

— Tem gorzej — zawołała matka.

— Jakto? — pytał Artur.

— Tem gorzej — powtórzyła matka z pe-wnością siebie, lecz już spokojniej — bo tyś po-winien przecie zrozumieć, że Eugenia jest do-skonalej partja. Lubi cię widocznie i jeżeli in-nyim odnawia, to jedynie dla tego, że mężem chce mieć ciebie.

— A, mamu — zawołał Artur — czy ku-zynka Eugenia chce mnie mieć swym mężem, czy nie, to mnie nie a nie nie obchodzi. Sadzę, że mnie ani wykradnie, ani zmusi do małżeń-stwa, z którego nie nie będzie.

— Sadzę, że musu tu nie potrzeba — odpo-wiedziała matka łagodnie — Genia jest pię-kna, a taka bogata...

— Ja znnowu nie zostałem olśniony jej pię-knością, a dlatego, że bogata, to jeszcze z tego nie wynika, aby mnie miała sobie kupić — mó-wił z ironią.

(C. d. n.)

Naturalną jest przeto rzeczą, że gdy około 12. lub 15. czerwca 1893 przybył do mnie Oleksa Woroh sam i w stanie podchmielonym zażądał ode mnie, bym niezwłocznie gościł zapowiedzi nowożeńcom — których ani przedtem, ani prztem, ani potem nigdy nie widziałem, o raz bym już 24. czerwca 1893, na post przed św. Piotrem i Pawłem, kiedy dawanie ślubów jest według wschodniego obrządku wzbronione, przyrzekł dać ślub jego córce, — to temuż na pastwiem i nieuczciwemu żądaniu na razie z obowiązku mojego musiałem odmówić, poczem ani Oleksa Woroh ani nikt zgoda żadnych w tej sprawie u mnie kroków nie czynił.

Natomiast w c. k. starostwie w Stanisławowie, które nie widziało się spowodowane zażądać ode mnie jakiegokolwiek wyjaśnienia urzędowych — dowiedziałem się, że Oleksa Woroh ogłosił się bezwyznaniowcem — a to z tej prostej przyczyny, ponieważ był i jest narzędziem ludzi sięjących nienawiść pomiędzy duszpasterzami i wiernymi.

Ks. Grzegorz Grom dka. proboszcz.

Kończaki nowe d. 4. lipca.
(Z tego sprostowania wypływa, iż jeden tylko fakt był zupełnie fałszywie podany w korespondencji *Gazety Narodowej*, t. j., iż Woroh nie był wyborcą. Ale był on prawym wyborcą, i jako taki mógł agitować za wyborem wójty, który głosił na kandydata polskiego komitetu. Zresztą sam ks. Gromadka w końcu nadmieniał, iż Woroh był i jest narzędziem ludzi, sięjących nienawiść między duszpasterzami a wiernymi, co, jasno mówiąc, znaczy, iż Woroh trzymał i trzyma z Polakami przeciwnymi świętojskiejmu duchowieństwu. Wszelkie inne fakty, zawarte w korespondencji, są tylko gołosłowne zaprzeczenia, lub gołosłowne inaczej opowiedziane. Aby włościanin zniewolony mógł być najpierw ogłoszonym bezwyznaniowcem, iżby przejszł mógł z bezwyznaniowstwa na obrządek łaciński, na to potrzeba było silniejszych przyczyn, niż opowiedziane przez ks. Gromadkę. Zresztą korespondent nasz zapewne odpowie szczegółowymi datami na gołosłowne zaprzeczenia ks. Gromadki; p. r.)

Korespondencje „Gaz. Nar.“

Kraków d. 8. lipca 1893.

Zapewniano mnie, iż posel w Radzie państwa z Brzeska, p. dr. Stanisław Madejski, kilkakrotnie przedstawiał ministrowi dr. Prądkowi nader opłakany stan sądownictwa zachodniej Galicji, prosząc usilnie o uchylenie osób z urzędu, które niekądś temu są winne. Pan minister, aczkolwiek we wszystkich ufa szanownemu posłowi, nie chciał wierzyć, aby w szczególności p. Dargun, prezydent sądu wyższego, starzec siedmiesięcioletni, na posadzie swej nie odpowiadał — a gdy p. ministerowi p. Madejski wykazywał, iż całe dziennikarstwo polskie podnosi w Galicji najstraszniejsze jerymiady, nie dał, a raczej nie chciał się dać przekonać.

Znalazły się osoby wskutek tego, które do roku prawie wszystkie numery dzienników, utyskujących na wadliwość sądownictwa p. ministrowi, w szczególności odnośnie artykuły (zakreślone czerwonym ołówkiem) przesyłały; a gdy wreszcie i to nie pomaga, trzeba się będnąć jak ostatniego środka, wskazanego chłopskim rozumem.

Nasz kmiotek pisze o wszystkim do Najjaśniejszego Króla, tak też i w dobrze zrozumianym interesie kraju wypadnie każdy numer z dzienników, skarżący się na sądownictwo, przysłać cesarzowi; — a może to zmusi pana Darguna do postawienia żądania o podwojenie sił sędziowskich, lub o podanie się na emeryturę — jeśli się nie czuje na siłach zreorganizowania sądownictwa — a nie wątpimy, że się znajdują młodzie chętnie siły w kraju. Pan Dargun przeprowadził mimo oporu uchwałę w sądzie wyższym, zaprowadzając język niemiecki jako urzędowy w Białej co do prowadzenia ksiąg hipotecznych — naówczas, a było to przed dwoma laty, dziękował p. Dargun radcom, wotującym w tej sprawie, za ten czyn, który nazwał „hochpatriotisch“, my byśmy również prosili u silnie p. Darguna, by się podał na emeryturę, by z Gmunden już nie wracał, a wtedy i my zawołamy: „Excellenz, auch wir danken für diesen höchstpatriotischen Beschluss“.

Rzym d. 5. lipca.

Winienem wam wskazać ważny symptom polityczny we włoskich sferach urzędowych. Czytaliście zapewne telegram tutejszego bardzo znanego korespondenta *Neue freie Presse* do tego dziennika, w którym streszcza rozmowę, ja-

ką wysoko położony mąż polityczny włoski (mammy powody mieć, że był to sam minister spraw zagranicznych p. Mancini) miał z hr. Dienheimem-Szczawieckim-Brochockim, przyjacielem Kraszewskiego. P. Brochocki uskarżał się sprawiedliwie na to, iż aresztowanie wielkiego pisarza może utrudnić pożądane zbliżenie się między Niemcami a Polakami, i dodał, że on sam i Kraszewski ciągle pracowali nad tem, aby posłów i ludzi politycznych galicyjskich skłonić do użytkowania pomocy Austro-Węgier dla wyrwania carstwu moskiewskiemu dawnych prowincji polskich i dla zapewnienia Polsce na podstawie federacyjnej tego samego położenia, jakim się cieszą Węgry. Austria powinna by wydać wojnę Moskwie, a w zamian za pomoc Włoch odstąpić im Trentyn.

Zwycięstwo byłoby z góry zapewnione sprzymierzonemu Jedyńemu Austro-Węgry powiększone i wzmocnione przyłączeniem całej Polski podległej Moskwie, mogłoby położyć tamę do byczym dążnościom carystu, opartego na podłuniowej Słowiańszczyźnie i ubezpieczyć środkową Europę. Kraszewski podzielał te zdania, nie spiskował przeciw Niemcom, a hr. Brochocki jest w stanie udzielić w tym względzie niewątpliwych danych.

Otóż należy uważać, iż długi ten telegram z Rzymu był skutkiem rozmowy korespondenta dziennika z pomienionym mężem stanu włoskim, i widocznie był przez niego natchniony, skoro półurzędowy *Diritto* z d. 3. lipca przetłumaczył go w całości na pierwszej swojej stronie, poprzedzając go temi słowy:

„Znajdujemy w *Neue freie Presse* depeszę z Rzymu, mającą pewną ważność, albowiem mogącą zwrócić większą uwagę na proces Kraszewskiego, i wywołać w tej chwili zajęcie w świecie politycznym, a to zaś nie tyle z powodu osób tam wmięszanych, jak z powodu narodu polskiego i manifestacji odnoszących się do niego. Poprzedzając na podaniu dziś osnovy tej depeszy, zastrzegając sobie sąd w tym względzie z niezawinnością, która jest dla nas prawem. Tymczasem nie możemy zamilczeć, iż telegram ten jest nowym dowodem nieporozumienia, w jakie wpadły władze saskie, wytaczając proces stanu pisarzowi Kraszewskiemu.“

W dzisiejszym zaś swoim artykule wstępnym półurzędowy organ włoski tak się wyraża: „Sprawa wywołana procesem politycznym, wytoczonym sławnemu literatowi polskiemu Kraszewskiemu, grozi przybraniem większych rozmiarów, albowiem telegram rzymski *Neue freie Presse* o rozmowie hr. Dienheim-Szczawieckiego, jasno odsłania nową fazę w kwestii polskiej. Staje się już widoczną rzeczą, iż Kraszewskiemu nie chodziło o żaden spisek, ale o prowadzenie dalej pracy około wzbudzenia współczucia dla swojej ojczyzny.“

„Polska jest krajem patriotycznym, który jakkolwiek podzielony na troje, drga życiem i czuje ciągłe dążność do zjednoczenia się, do zmartwychwstania narodowego. A ponieważ o niej mowa, powiem, jak aż do 1863. wszystkie bohaterkie usiłowania Polaków nie objawiały innego celu jak uwolnienie się i oswobowienie od moskiewskiego jarzma, i były symptomem nieznośnego cierpienia i potrzeby poświęcenia raczej wszystkiego, niż je dłużej znosić. Przedstawiały po bohaterku i tragicznie ofiarę; ale naprzód wówczas szukaliśmy w nich praktycznego programu politycznego.“

„Dopiero po 1866, kiedy Austro-Węgry zostały zniewolone do zastosowania rzeczywistej a siebie wyborów konstytucyjnych i do przypuszczenia swych ludów do liberalniejszego życia federacyjnego, ujrzeliśmy Polaków mogących już używać swoich praw, jak zaczęli się rozwijać konstytucyjnie i politycznie, i jak powstała między nimi polityczna szkoła z praktycznymi dążnościami i programem przyłączenia braci zostających dotąd pod Moskwą do Austro-Węgier, właśnie dla tego iż Austria sama jedna z trzech zabranych mocarstw ofiarowała częścią polskiej rodziny wolność polityczną i narodowego życia. Liczącym przeto jest postępowanie tego związku, który usiłuje popchnąć Austro-Węgry do oswobowienia Polaków z pod Moskwę, ażeby ich potem przyjąć po bratersku do konfederacji wiążącej się do Wiednia i Paryżu. Węgrzy bardziej niż wszelki inni naród mają interes w popieraniu austro-węgierskiego rządu w tym kierunku, albowiem żadna rekojmia nie będzie nigdy bezpieczniejszą dla Madjarów przeciwko Moskwie od tej, jaką im zdarza utworzenie państwa federacyjnego, do którego by weszli znacznym poczetem Polacy.“

„Polska austriacka powiększona przyłączeniem jednoplemiennych żywiołów wydartych Moskwie, przedstawiałaby dla Węgrów niezwalcone przymierze, wieczyste bezpieczeństwo przeciwko temu państwu carów, które inaczej lada chwila może zniszczyć polityczną niepodległość korony św. Szczepana.“

„Nadto Węgry uniknęłyby niebezpieczeństwa, jakie dla nich wynika z uległości wiede-

skiego rządu południowym Słowianom, albowiem Austria, rozszerzona ku Dnieprowi i Dniepru, nie mogłaby być wstrząśnięta od Południa, ani też uleść przewadze żywiołów, stojących najbardziej pod moskiewskim wpływem. Środek praktycznej ciężkości nowego państwa spoczywałby na Madjarach i Polakach. W Pesce zaś żadna polityka nie mogłaby być przebieglejszą, a oraz opatrniejszą dla Polski.“

Nie potrzebuje kłaść nacisku na powtórzenie depeszy *Neue fr. Presse* o rozmowie męża stanu włoskiego z hr. Dienheim-Brochockim w półurzędowym organie włoskim, w osobnym artykule, i na powyższy artykuł wstępny, który spotęgował doniosłość tego powtórzenia. Są to rzeczy bijące przez się w oczy.

Dodać tu mogę, iż myśl sojuszu włosko-austriackiego celem odbudowania Polski i otrzymania Trentynu w zamian za Warszawę, Wilno i Kijów, dane Habsburgom, była ulubioną myślą nieboszczyka Wiktora Emanuela, i że dzielił ten i genialny monarcha polecił był nawet czynić w tym celu zabiegi w Pesce. Zdaniem jego, rozbiór Moskwy był warunkiem *sine qua non* przyszłego rozwoju ucywilizowanego świata. Niemcom zaś przeznaczał Nadbaltyckie prowincje. Ma się rozumieć, że to co twierdzi, mam ze źródła, usuwającego wszelką wątpliwość. Dziś przymierzając włosko-austriackie, zaledwie prawdopodobne za czasów Wiktora Emanuela, jest już czynnem dokonany; a zatem...

Artykuł *Diritto* po koronacji cara nie jest więc zapewne bez celu... Znaczący, iż Europa za imponować sobie nie dała.

Moniteur de Rome, organ Watykanu zaprzecza jak najzupełniej, z wyższego rozkazu, depeszy petersburskiej o mniemanych warunkach ugody między papieżem a carem.

Kraków ra się na bacz ości.

Pod przewodnictwem prezydenta Weigla zebrała się w sali posiedzeń magistratu, komisja, która składała pp.: fizyk miejski dr. Buszek, dyrektor budownictwa miejskiego p. Niedziałkowski, naczelnik straży pożarnej p. Emilianowicz, naczelnik ekonomatu miejskiego p. Umiński, komisarze dzielnic oraz komisarz targowy. Celem zebrania było omówienie środków, któreby czystość jak największą w mieście zaprowadziły oraz poprawiły usterki sanitarne, jakie się dostrzedz dają. W tym celu fizyk miejski dr. Buszek przedłożył szereg wniosków, z których podajemy niektóre gdyż zasługują one na uwagę i w innych miastach.

1. Kanały i szluzki kanałowe oczyścić, 2. doły kloaczne wypróżnić, 3. stanowiska dorózek oczyścić i odświeżyć, 4. gmachy publiczne miejskie i rządowe, hotele i domy zajezdne utrzymywać czysto, 5. w publicznych pisarniach przestrzegać największej czystości, 6. rano o godzinie 5. i wieczór o 8. polecić pompować wodę ze studzien w większej ilości, i z silnym pędem wlewać ją w rynsztoki i kanały przez wylanie jej nagle z beczek, 7. otwory kanałowe w miejscach ważniejszych zaopatrzyć w zamknięcia syfonowe, 8. dozować ściśle usuwania odpadków z browarów, 9. dopilnować czystości w jatkach i na placach targowych, 10. zastrzeżyć kontrolę nad sprzedażą wiktuałów, 11. czuwać pilnie nad wprowadzaniem owoców do miasta, 12. mieszkanka zle skasować, tak piwniczne, jak inne; 13. areszt miejski i kryminat ściśle dozować co do czystości i porządku, 14. kontrolować ostrzeżenie noclegi i poproszki zajązaj, 14. szynkowne karać wybielić i wymyć, a ewentualnie skrócić czas ich otwarcia, 16. wezwać lekarzy miejskich do donieszenia o każdym wypadku choroby zaraźliwej i usterkach sanitarnych.

Fizyk miejski — pisze *Czas* — spełnił szybko i dokładnie swoje zadanie, wykazując usterki sanitarne, spodziewać się zaś należy, że organa wykonawcze spełnią także energicznie to, co obecnie do nich należy. Powiadamy: spełnia energicznie, ale bez niepotrzebnych szyszan i udreżeń, na jakie narażani bezpotrzebnie bywają często w takich wypadkach właściciele domów i mieszkańcy. Władza naczelna niech nie dopuszcza do tego, ale niech postępuje ona nieubłaganie, jeżeliby w istocie cokolwiek szkodliwego interesowi ogólnemu, zaniedbując lub nie chcąc stosować się do rozporządzeń.

Ala i pp. właściciele domów i mieszkańcy, jesteśmy pewni, przyjdą w pomoc chętnie władzy, wykonując jej przepisy bez narzekania i ociągania się, od czystości bowiem, tej największej nieprzyjaciółki cholery, zależy przyszły stan zdrowotny miasta i ograniczenie epidemii, gdyby do nas przyszła, czego jednakowoż, jak na razie, obawiać się nie ma powodu. Nie powinniśmy zaś te środki niepokoić nikogo, przeprowadzenie ich bowiem, nawet gdyby epidemia u nas nie wybuchła, przyczyni się do podniesienia dobrego obecnie stanu zdrowotnego miasta. W

chudego literata, znajomości obcych języków nie miał żadnej i wątpliwość czyli znał choć jako tako język francuski.

Szczególniejsze upodobanie dla tego człowieka stanowiły egzamina wstępne do uniwersytetu, na które z wielką akuracją uczęszczał a zasiadając przy stole, gdzie egzaminowano z literatury moskiewskiej, zamieniał go na prawdziwe rusztowanie, gdzie bez miłosierdzia ścinał i trapił młodzież.

Jako urzędnik był to formalista najczarwiejszej barwy, czynownik in folio, lubiący oficjalny formalizm okraszać przyprawą własnego wynalazku ¹⁾. Odnaczał się on dość sil-

¹⁾ W roku 1845 niejaki Siedlecki, z pochodzenia Polak, po ukończeniu 6. klas w gimnazjum w Czerniowie, wstąpił do charkowskiego uniwersytetu na fakultet medyczny. Chociaż pełny kurs gimnazjalny zakreślił 7. klasami, Siedlecki nie chcąc tracić całego roku, otrzymał na prośbę uwalniającego go świadectwo z gimnazjum, a ucząc się na siłach ominił 7. klasę, udał się do Charkowa, gdzie został bardzo dobrze wstępnym egzaminem, po którym załeczone w poczet studentów wszechniy małorukolki. Około tego czasu, a nawet, jak myśle, daleko później, ministerstwo oświecenia wystąpiło z rozporządzeniem, zabraniającem wstępu do uniwersytetu tym gimnazjalistom, którzyby nieodbyli pełnego kursu, kończącego się na siódmej klasie. — Kiedy Siedlecki zdawał egzamin, podobne rozporządzenie jeszcze nie istniało, a przynajmniej on o niem nie wiedział, a z nim nie wiedzieli i rada uniwersytetu, gdyby nie odważyła się przeciwstawić swojej władzy.

Jednakże po upływie czterech miesięcy, kiedy pracowity student ślepy nad anatomią, nieoczekiwanie Certlew wydała go z łobzy studentów i zmusza nanowo chodzić do gimnazjum, aby uczyć się tego co już umie. Podobne stosowanie nie-

śląd za temi rozporządzeniami pójść zapewne i sąsiednie gminy Krakowa, jak Podgórz, Zwierzyniec itd. Trzeba tu działać solidarnie, a przede wszystkim szybko.

Ziemie polskie.

Ciekawą statystykę o gubernii a szczegółowo o dycezyj minskiej i duchowieństwie tejże podaje korespondent *Gazety Polskiej* z Nowogródka. Piszę on:

Z urzędowych wykazów minskiego komitetu statystycznego okazuje się, że dotychczas 18 parafij minskiej gubernii nie posiadało wcale duchownych; parafij bowiem minska gubernia posiada 54 (z których n. b. każda składa się z dawniejszych kilku parafij, to też są między niemi i takie, w których liczba wiernych dochodzi do 15000; a ponieważ księży świeckich jest w naszej gubernii 58, z których 6 jest wikarych, a 16 jest usuniętych przez władzę za rozmaite „przewinienia“ od sprawowania obrzędów religijnych, księży więc czynnych jest zaledwie 36, czyli z 54 parafij jest 18 osieroconych. W bobsrujskim n. p. powiecie, z 5 parafij jedna tylko posiada duchownego, 4 zaś są osierocone. W powiecie minskim parafij osieroconych jest 5, w borsowskim i słuckim po 4 itd. Niektóre przytem parafie, jak np. należąca do minskiego b. kościoła katedralnego tak są obszerne, że księża nie mogą podolać zajęciu. — Cyfry powyższe czerpalimy z rocznika, wydawanego przez tutejszy komitet statystyczny pod tytułem: „Książka pamięciowa minskiej gubernii. (Pamiętnik kłńska minskoi gubernii).“ W dziełku tem znajdujemy dużo ciekawych danych, dotyczących naszej gubernii, a z którymi mam właśnie zamiar dziś zaznajomić szan. czytelników. Mieszkańców gubernii minska posiada 1,544,166 i zajmuje 1600 mil kwadratowych; na 1 więc mil kwadratową wypada przeciętnie 931.4 mieszkańców. Najgęściej jest zaludnionym pow. nowogródki (2254.4) i minski (2039.9), najslabiej zaś pow. mozyrski (392.3).

Według wyznania ludność naszej gubernii dzieli się na: 1) prawosławnych 1,032,561 osób, 2) rzym.-katolików 190,489, 3) starożakowców 292,465, 4) ew.-ref. i ang. 6,904, 5) staro wierców 7,250, 6) mahometan 4,497; ogółem 1,544,166 osób.

Osób stanu duchownego gubernia minska posiada 6,657. Z tych duchownych wyznania: 1) prawosławni jest 5,940 świec. i 92 mnich., 2) rzym. kat. 58 świec. i 10 mnichów, 3) wyznania moj. 509, 4) ewang.-ref. 10, 5) ewang. angb. 1, 6) mahometan 34.

Stosunek więc liczby duchownych każdego wyznania do liczby ludności tegoż wyznania jest następujący: 1) na jednego duchownego wyznania prawosławnego wypada 174 mieszkańców tegoż wyznania; 2) na jednego duchownego wyznania rzym.-katol. wypada 3,284 osób, czyli 14 razy więcej, niż wyznania poprzedniego, 3) wyznania mojżeszowego 574 osób; 4) wyznania ewangelicko-reformowanego i augsburskiego 627 itd. Stosunek ten ludności do duchownych *Novo stium* nie szkodliwoby zanotować sobie do brze, żeby następnie nie wypisywać podobnych, jak dotąd, bredni.

Nadto podaje korespondent kilka dat ze statystyki ludności co do stanów. I tak w gubernii według owego dziełka ma się znajdować:

1. szlachty rodowej osób 16,441, 2. szlachty osobistej 10,105, 3. mieszczan i kupców 390,346, 4. włościan 975,677. Do włościan też zaliczono kolonistów 4450 osób i żydów rolników 930. Dalej znajdujemy tam ciekawe szczegóły choć nader pobieżne, o produkcji fabrykacyjnej w minskiej gubernii.

Fabryk gubernia minska posiada 585, z ogólną produkcją na sumę rs. 7,129,623; fabryki te zatrudniają razem 2892 ludzi. Fabryki, w których przetwarzają się części zwierzęce, dają zajęcie 775 ludziom, produkcja zaś ich roczna wynosi rs. 925,855; — części mineralne przetwarzają się w 112 fabrykach z produkcją roczną rs. 48,798; — części zaś państwa roślinnego w 396 fabry. przez 1760 ludzi z produkcją na rs. 6,143,851. Z ostatnich 396 fabryk 132 jest gorzelni, 61 browarów itd., produkcja roczna gorzelni i browarów wynosi rubl. srebr. 5,792,341.

Z Izby sądowej.

(Sprawa Tisza-Eszlar.)

Z szesnastego (t. j. z wczorajszego) dnia pracy jeszcze nie mamy obszerniejszych relacji, prócz depeszy Biura korespondencyjnego, którymś wczoraj otrzymali. Dziś więc korzystając z otwar-

tej rubryki, zamieszczamy krótki opis tego, co się dzieje w Tisza-Eszlar.

Korespondent *W. Allg. Ztg.* — naturalnie w duchu swego dziennika, tak opisuje stan obecny w tej miejscowości:

Tisza-Eszlar to maleńka, 2000 mieszkańców zaledwie licząca wioska, przedstawia się w ogóle nie bardzo korzystnie. Nie robi dobrego wrażenia. Mieszkańcy skutkiem procesu i antisemitycznych agitacji są tak rozjątrzeni, że nawet paupry dokonują żydom na ulicach (!). W synagodze, która przemieniła się w spustoszoną zupełnie ruinę, spotkałem „wielkiego rodzaju talafajstwo“, które odgrzało się w sposób oburzający, że żydów oskarżonych, gdyby byli uwolnieni, wszystkich wymorduje. Przedsiwonek bożnicy, w którym morderstwo było dokonane — to izba ciemna, do której tylko przez dwa małe okienka wpada nieco światła. Nawet dziś, w najjaśniejsze południe, panowała tu ponura ciemnota; jest wprost niemożliwym, ażeby przez otwór od klucza można było widzieć czy i w jaki sposób morderstwo zostało dokonane.

Widok wnętrza synagogi sprawia przerażające wrażenie. Ławki są polamane, księgi podarte, — arka zgruchotana.

Tuż obok bożnicy znajduje się dom Scharfa. Dziś jest tak zrujnowany, że nie wygląda wcale na mieszkanie dla ludzi.

O jakich tysiącach kroków płynie Cisa. Brzeg jest bardzo spadzisty, i usypuje się łatwo. Nad sam brzeg zbliżyć się nie można; grozi to niebezpieczeństwem, albowiem potężny prąd wyrwa raz po raz ogromne kawały ziemi i zabiera z sobą.

Dom wdowy Solymossy w ostatnich czasach zastał bardzo pięknie przystrojony i wygląda, jak na wieś, nawet okazałe. Lud opowiada, że jest przekonywany, iż popelnione zostało morderstwo w celach rytualnych żydowskich i spodziewa się zaszczadzenia żydów. Miejsce czynu jest strzeżone przez żandarmów, i nikt bez legitymacji zbliżyć się do niego nie może.

Z Niregyhaza donosi tenże korespondent, że prezydent sątu Kornis, po ukończeniu rozprawy zażąda dłuższego urlopu, a jak inni powiada, weźmie dymisję.

Kurka miejsowa i rzeźniarstwo.

Dwie 10 Lipca.

* Temperatura utrzymuje się w równej mierze; w południe termometr wskazuje 25 stopni; wiatr północno-zachodni.

* Sekcja sanitarna naszej Rady miejskiej zajmowała się na wczorajszym posiedzeniu środkami zaradczymi przeciw cholera. Wkrótce ogłoszone będą dożyczące postanowienia; przeważnie dotyczą one utrzymania czystości w domach, na placach i ulicach, przeprowadzenia desinfekcji, urządzenia pierwszej pomocy w razie wybuchu epidemii itd.

Jakie środki w Krakowie zostały uchwalone, podajemy w osobnej rubryce a nasze prowincjonalne miasta mogą sobie niektóre z nich przyswoić, gdyż u nich szczególnie tworzą się prawdziwe siedliska tej niebezpiecznej choroby.

* O drożyznie. Obok powyższej sprawy, obradowała sekcja sanitarna nad drożyzną a wzmagając się mija a. O ile nam wiadomo rzeczywiście wezwania podali już dawniej do magistratu memoriały, w którym wymieniają powody tej drożyzny i w jaki sposób takowa dałaby się zażegnać. Głównym punktem jest urządzenie rzeźni na granicy, któreby zaopatrywały Lwów, Przemyśl, Tarnów, Kraków i t. d. mięsem z wołów zagranicznych (co na to powieźdźcie nas! właściciele dóbr?) a dalej zakaz bicia roczniaków na prowincji. Ze drożyzną mięsa we Lwowie niewzbraga naszych rzekników, lecz tylko spekulantów, tego dowodem, że w ostatnich czasach dziesięciu rzeźników zbankrutowało.

* Samobójstwo. Józefa F., która wczoraj w zamierze samobójczym zasyła aniliną, jak skonstruowano w szpitalu, została przywróconą do życia.

* Iwan Naumowicz udał się, jak donosi *Prołom*, po wien ruskim ze Lwowa w sanockie góry, w okolicie Liska — na apostołstwo...

* Najcenniejsza plemię. W numerze 154 *Ex. Pol.* w korespondencji z Budapesztu, znajdujemy zdanie następujące: „Żydzi tutejsi (t. j. we Węgrzech) nie tylko co do liczby i zasobów materialnych, ale i co do stopnia inteligencji, jakości dążeń patriotycznych, stanowią w każdym razie najcenniejszy materiał niemadarskich plemion.“

A więc zdaniem korespondenta *Dz. Pol.* są np. wszystkie plemiona słowiańskie, zamieszkujące w obrębie granic królestwa korony św. Szczepana talafajstwem, o którym wspominać nie warto wobec „wybranego narodu“. Udało się *Dziennikowi Polskiemu!*

* Ankieta budowy nowego teatru w Krakowie na plątkom swoim posiedzeniu uchwalila

Aleksander Mickiewicz

profesor charkowskiego uniwersytetu.

Wspomnienie z lat ubiegłych

(Ciąg dalszy.)

Kobieta ta niezapominała swojego rodu ani narodu i chociaż dumna dla wielu, Korzeniowskiego i Walińskiego uprzejmie z ich znanymi witała w swoim domu i zawsze im co roku paru wizytami wywijała się. Podobnych odwiedzin rodzinie Mickiewiczów nie oddawała, gdyż sama profesorowa, chociaż bardzo zająca osoba, otrzymała tylko szlachetkie wychowanie, które z wizytą księżny było w niezgodzie. Sam profesor osobście znany Dołhorukiemu, niekiedy zapraszany przez niego na obiady — honor, który mało kogo z profesorów uniwersytetu spotykał, pytany nawet w niektórych razach o zdanie, wypowiadał je z całą pewnością i gruntownością i przeto pozyskał szacunek księcia.

Po śmierci Dołhorukiego przesyłany na jego miejsce przez Mikołaja Kokoszkina, petersburski policmajster, otrzymał oba urzędy: wojennego gubernatora i kuratora. Wprowadził on porządek i ład do miasta, wybrukował ulice, pobudował mosty na charkowskich rzekach, urządził trotuary, dachy zaopatrzył w przyrządy potrzebne od ognia; słowem był to dobry gospodarz, ale jako kurator uniwersytetu tak znał się na nauce jak sobol z domowego chowu na pieprzu. Długoletnie zawiadywanie policją stworzyło z niego przerażającego formalistę, rygorystę i serwilistę — przymioty,

które do brutalstwa posuwał. Policjantów charkowskich trzymał w takiej karności, że gdyby im kazali skoczyć do otchłani morskiej, jeżeli nie wszyscy, to najniezawodniej większa część wykonałaby ten rozkaz.

Za pomocą takich posługaczy znał wszystko co się działo w całym Charkowie, który w owe czasy, około roku 1847, był jeszcze sypialnym pokojem, w którym drzemało 40000 Małorusów, ale drzemało dniem i nocą. O wszystkich profesorach miał najdokładniejsze wiadomości i coś mu bardzo do serca przypadał Mickiewicz, z powodu swego prawego i nieugiętego charakteru, tak że Kokoszkina przedstawił go do orderu św. Anny na szty, co było największą rzadkością przy Mikołaju, zwłaszcza w uniwersytetach prowincjonalnych.

Spółczesnie wicekuratora obowiązek pełnił książę Certlew, rodem Gruzin, niecierpiący przez Dołhorukiego, który dłużej pożywszy wyrzucił go z posady. Ten Certlew rozpoczął swoją karierę od nauczycielskiego stanu, jednakże jako książę, szczególnie w czasie rządów Mikołaja, gdzie tylko na tytuł zwracano uwagę, wkrótce został wyniesiony na godność dyrektora gimnazjum w Połtawie, a z kolei osiągnął w Charkowie miejsce pomocnika kuratora uniwersytetu, którym wówczas był znany w Moskwie dygnitarz, hrabia Hołowkin, niegdyś poseł do Chin. — Certlew, jak utrzymywano, posiadał gruntowną znajomość literatury moskiewskiej, a najbardziej tego periodu, w którym pisarzami były przeważnie duchowne osoby (Popi).

On pierwszy zaczął zbierać pieśni ludu małorukiego, o czem wspomina Michał Grabowski w swojej literaturze i krytyce; czasami i sam dosiadał pęzaka, ale galopował źle, gdyż pęzak wicekuratora z wyroku losów był ochwacony, a uchodząc w przekonaniu Moskali za

nym charakterem, który po części wyrażał się na jego ciagle spokojnej uśmiechniętej twarzy i na jego policzkach pełnych i nieco błyszczących, które zdawały się być nie z ciała ale z twardego wykrojonego materiału. Ani wielki smutek, ani radość, ani żadne nadzwyczajne wstrząśnienie nie zmieniały jednostajnej powierzchni jej i na pozór przynajmniej nie wywoływały ani w nim ani na nim najmniejszej zmiany. Nie odznaczając się znakomitością rodu lub dostojenstw, nie opływając w dostatki, bez wybitnych zdolności i nauki, potrafił on jednakże mocą jedynie charakteru tak zapanować nad profesorem uniwersytetu, szczególnie Moskalcami i Małorusami, że ci, z wyjątkiem jednego tylko Artymoskiego - Hnaka, osobistego nieprzyjaciela Certlewa, bardzo kornie chylił głowę przed tym pomocnikiem kuratora.

Certlew, nierzadko idąc wbrw przekonaniu całej rady uniwersytetu, niszcząc jej postanowienia, li tylko dla przyjemności niszczenia i postawienia na swoim. Nigdzie pódór swoich nie znajdując oporu, ze strony profesorów dla siebie widział ślepa i godności ich ubliżającą uległość; a sam byłym świadkiem jak jeden z nich, na lekcji którego całą godzinę przesie-

dział ten Gruzin, jak szwajcar odmykał drzwi, kiedy jego Sijetelstwo wychodził z audytorjum.

W stosunkach z Walićkim, Korzeniowskim i Mickiewiczem szło mu niepomysłnie, doświadczał niemiłej opozycji; a Polaków nie cierpiał, gdyż do wyborowych przystoił, składających istotę porządku i gorliwego czynownika, należała koniecznie nienawiść do naszego narodu. Tego przekonania był rzą i tego przekonania byli, są i nazawsze pozostaną, czynownicy a z nimi większa część Moskali. Przy zakończeniu akademického roku pomocnik kuratora zjawiał się najniechętniej na egzamin rzymskiego prawa, ze szczerą chęcią dokuczania profesorowi i trapienia go wprawdzie drobnymi, poziomami, ale tem niemniej bolećmi szyskanami. Nie uchodziło one jemu nigdy na sucho, a cięcia zadawane z niezachwianym spokojem umysłu, w to nie, zwłaszcza gdy chodziło o zdanie naukowe, mentalność, wobec licznie zgromadzonych studentów, niewymownie drażniły miłość własną, pychę Certlewa, który śmiertelnie znienawidził Mickiewicza swoją powagą, gruntowną erudycją, prawym charakterem, zjedną sobie przychylną i uznanie swoich kolegów po nauce, i był jednogłośnie w r. 1848 wybrany dziekanem fakultetu jurydycznego. Obiór Mickiewicza, którego imienia był krztynieniem się nie wymawiał w ministerstwie, bardzo się nie podobał Certlewowi. Profesor aż nadto dobrze znający usposobienie ku niemu władzy, nie miał zamiaru wymówić się od zrobionego mu zaszczytu, chociażby tylko w myśli wykazania w Petersburgu, że sami wrocy uznają w nim rzeczywistą zasługę, nagrodzili ją jednomyślną ufnoscią.

(C. d. n.)

wczesne rozporządzeń ministerjalnych oburzyło uczucie sprawiedliwości. Zapewne Certlew mógł składać się tem, że wypełnia rozkaz z góry, chociaż nie ulega najmniejszej wątpliwości, że gdyby Siedlecki był Moskalem, albo gdyby miał pieniądze, których nie miał, niegdyby podobny wyrok nie wydał na jego głowę. Przeciwnie, większe nawet wyobczonego potrafiłoby zaglądnąć za pomocą rubli. Wprawdzie szernano i burzano się, ale nie sważając na to, przesładowany student zaciągawszy pięt, musiał nleć swojemu losowi: *summa vis sumum argumentum*.

Na czas ferji szkolnych
przyjmie nauczyciel gimnazjalny o-
bowiazek przygladania ucznia do
egzaminu poprawczego pod warun-
kami umiarkowanymi, lecz tylko w oko-
licy podgórskiej, gdzie byta moznosc
uzywania kapieli rzeszowskiej. Blizszej wiado-
mosci udzieli administracja „Gazety
Narodowej“ pod adresem H. M.

Poszukuje sie dziewczyny a wzglednie
kupna 216 1 2

lub tartaku wdnego

Blizsze szczegoly pod adresem A. B. poste
restante IWONICZ zaklad kapielowy.

Zdolny pomocnik do han-
diu materjalow, przy-
tom pilny i dobrze poleco-
ny, znajdzie umieszczenie
2137 3-5 w handlu
Hübnera i Hanke.

Realnosc

jednopietrowa we Lwowie w bar-
do dobrym polozeniu, w r. 1882
nowo wybudowana, z obszernym
dziedziem i ogrodem warzyw-
nym, blisko osmio klasowej szko-
ly, jest pod bardzo korzystnymi
warunkami z wolnej ręki do
sprzedania.

Blizszych objaśnien udzieli z
grzeczności Wny Orłowski Lwów,
Rynek 1. 36. 16 4 3-6

Maszyny i aparaty

Pewna zastawiona nowa fabryka
spirytusu o ruchu maszynowym w
Galicii, sprzed je pojedynczo lub ca-
le urzadzenia: aparat destylacyjny ob-
ojtosc 38 hektolitrow, wyrabiający 88 „a“ Trai-
le, ledzka maszynowa parowa o sile 25 koni
wraz z kotlem Cornwal o 5 i 10 metr.
wierzchni ogzewalnej kocioł i sowy o 10
atmosfer ciśniecia, 910 metrów powier-
chni do opalania, pompy do wody, trans-
misja, swrotniki i t. p. Ceny najtaniej
Cenniki gratis i blizsze objaśnienia u
V. Pricka, c. k. upr. fabryka wyrobów
metalowych i maszyn we Wiedniu,
III, Rennweg, nr. 79
Wiedn, w czerwcu 1883. 17 8 5-6

V. PRICK.

Za nadesłaniem opłatnem gotów-
ki lub za pobraniem, wysylam po-
stać do wszystkich miejscowości Au-
strio-Węgier, Ameryki, najwybitniej-
sze, pugil-jakie

cytryny

po 2 ztr. 30 ct. za kosz 5 kilowy,
zwierający 40 do 50 sztuk, sto-
sownie do wielkości.

Dalej zawierający netto 4 1/2 kilo
wagi wozu nader mocnej i aro-
matycznej kawy Jamaica po 5 ztr. 41 ct.
Wszystko franco, odbiorcy sa-
tem nie ponoszą żadnych wydatków.

R. Mailli w Tryescie.

PLASTER THAPSA

LE PERONNEL-REBOULLEAU
jedynie przyjęty w Szpitalach
jako najlepszy, najdogodniejszy,
najpewniejszy i najmniej kosztowny
ze środków

katary, kaszlow, zapaleniu
dychawki, płuc, zapaleniu i bólow
reumatycznych i artretyzmu,
etc., etc.

Diagnostyka, narządki, aparaty
plastem zalepionym Thapsia Le Per-
onnela wymaga należy we wszystkich
aplikacjach, rymu i podpię w powięz umies-
szenia. (Gwarantujemy skuteczność).

Sklad we Lwowie w aptekach P. Mikolajczyka
i Krzyżanowskiego.

L. 670.

Obwieszczenie.

Niniejszem podaje się do wiado-
mosci, że przy wydziale Rady po-
wiatowej w Dąbrowie, jest do ob-
sady posada konduktora dróg po-
wiatowych i gminnych z roczną pła-
cą 500 ztr. i rocznym dodatkiem
na koszt podróży 250 ztr. w. a.

W pierwszym roku posada ta
tylko prowizorycznie obsadzona będzie.
Stabilizacja nastąpić może dopiero po
jednorocznej służbie. 2149 2-3
Mający chęć ubiegania się o rze-
czoną posadę winni wnieść odnośne
podania przed 15. sierpnia r. b. do
Wydziału Rady powiatowej w Dąbro-
wie. Stosowne uzgodnienie techniczne
i praktyka przy robotach około dróg
są niezbędnie wymagane.
Z Wydziału Rady powiatowej
w Dąbrowie, 3. lipca 1883.

Wyrób trwały i elegancki!
Precz z partaczem wieśniakiem!

Wydawcy i właściciele J. Dobrzański i K. Gromian.

Plótina

szajacarki i rumburskie w ma-
tych i dużych sztukach i w róż-
nej szerokości — RĘCZNIKI na
łokcie i w tuzinach, CHUSTEC-
KI białe i kolorowe, DYM-
ki w paski i desenie, SER-
WETY, OBRUSY, DESERTKI
i SERWETY kolorowe, sprzedaje
pojednako na lokcie i w całych
sztukach i poleca pod gwarancją
za dobroć i trwałość i sumienne
cenę, handel towarów mieszanych

Kowalski i Meyer
Lwów, Rynek, 1. 26.

Regulator zegarków

Gnomon metalowy

najskuteczniej wskazujący czas
i dzień, z dołączeniem do-
kładnej instrukcji i z tablicami
zmiennych czasu pomiędzy południem
i nowym, a południem
innych stolic europejskich, ame-
rykańskich i azjatyckich.
Sztuka 1 zł. 50 ct. w. a.
poleca zegarmistrz miejski
Józef Weis,
Lwów, Rynek, liczb. 25.

TUTKI

cygaretowe

z najlepszej papieri cygareto-
wego (Panama, Persia, Mais, Abadie
Armenien, Annas, Le Hombon itp.) wy-
rabia od kilku lat istniejąca fabryka
Józefa Ptaszyńskiego
przy ul. Hallickiej 1. 5. I. piętro
(w podwórzu).
Cena tutek z kartonami: Nr. 1, 2, 3 i 4
za 1000 sztuk od zł. 1.10 do 1.40. Tesame
stosownie lub czarno litografowane o 10 ct.
wyżej na 1000 sztuk — Pudełka na 100
sztuk cygar 5 ct. — Maszynki do ro-
wienia cygaretek są na składzie. — Zamó-
wienia wysyłają się jak najprędzej.
Adres: **Józefa Ptaszyńskiego,**
liczb. 5, ulica Hallicka, 1. piętro, w
podwórzu.

Ed. Machan

inżynier-mechanik

połącza swój

skład artykułów technicznych

we Lwowie plac Bernardyński

Maszyny i narzędzia wiertnicze
do kopania nafty,
Lokomobile i maszyny paro-
we nowe i używane,
Pasy najlepsze jakości do młocarni,
młynów i tartaków.
Wyroby gumowe jako to: płyty,
pięśnienie, węże, klapy i kule do
pomp.
Pompy do wody, spirytusu i gęstych
płynów.
Dostarczam również wszelkie
przybory i przyrządy fabryczne do mły-
nów, tartaków i gorzelni, browarów itp.
Przyjmuję wszelkie maszyny i
narzędzia do naprawy.
Na ządanie udzielam wszelkich in-
formacji w zawiad mój wzbogadzony i wy-
konany plany, projekta i kosztorysy do
nowych zakładów i biore wielkie zyczenia
takowe także w przedsiębiorstwo.

(Poszukuje podróźniącego agenta
(chrościjanina) za procentem z odpowie-
dniami zdolnościami.) 1683 1-2

MATICO

wstrzykiwania i kapsułki,

w słabościach męzkich jako najsku-
teczniejszy środek poleca apteka pod

„Złotym Lwem“ we Lwowie,

Kaliksza Krzyżanowskiego.

Flaskiwa wstrzykiwań 40 ct.

Kapsułki 80 ct.

wraz z dokładnym przepisem użycia.

Zamówienia z prowincji skutecz-
nia się odwrotną pocztą. 6-2

Dyplom honorowy

Tryest 1882,

srebrny medal

Paryż 1878.

Maszyny do wyrabiania narzędzi

najnowszej konstrukcji, w najrzetelniejszym wykonaniu.

rozmaitych wielkości, a to: tokarnie, maszyny do hylowania, maszyny (Shaping-
maschinen), maszyny do robót żelaznych, maszyny wiertnicze, maszyny
do rzeźbienia drzew itp. p. dostarcza po najtńszych cenach: „Erste Wiener
Werkzeugmaschinen-Fabrik und Eisengieserei, J. M. Müller
lawa we Wiedniu, X, Simeringerstrasse nr. 144. 1825 9-20

Magazyn powozów

przy ulicy **Karola Ludwika, 1. 5, na I. piętrze,**

wraz z sortymentem najrozmaitszych powozów do oglądania i wybo-
ry. Wyborny materiał, rychta usługa i tania cena zapewnią się każdemu.

SCHUSTALA & Cmp., 1128 8-2

e. k. upr. nadworna fabryka powozów w Nesseladorf.

Pierwsza krajowa c. k. upr. 2118 4-6

Fabryka WÓZECZKÓW

K. KELLER

we Lwowie

wyryta wozeczki do każdej stacji
kolejowej za pobraniem lub nade-
staniem należytości po cenie

ztr. 7.50, 8.50, 10, 12, 14, 16 ztr.

i wyżej.

Wyrób trwały i elegancki!

Precz z partaczem wieśniakiem!

Precz z partaczem wieśniakiem!

Precz z partaczem wieśniakiem!

Precz z partaczem wieśniakiem!

Precz z partaczem wieśniakiem!

Precz z partaczem wieśniakiem!

Precz z partaczem wieśniakiem!

Precz z partaczem wieśniakiem!

Precz z partaczem wieśniakiem!

Precz z partaczem wieśniakiem!

Precz z partaczem wieśniakiem!

Precz z partaczem wieśniakiem!

Precz z partaczem wieśniakiem!

Precz z partaczem wieśniakiem!

Precz z partaczem wieśniakiem!

Precz z partaczem wieśniakiem!

Młodzieniec

z ukończoną 4tą klasą gimnazjalną i z
wzorowymi ocenami, może znaleźć n-
mieszkanie jako praktykant 1-2.

w aptece w Busku.

W dobrach Karola hr. Lan-

koronńskiego są do zajęcia

dwie posady

lekarzy skarbowych,

w Rozdole i Komarnie.

z roczną pła- 500 ztr. wolnem pomi-
szkaniem z dodatkiem opału i pastwiska
letniego dla kilku krów, a w Komarnie
także i kawałka ogrodu.

Do obowiązków lekarza w Komarnie
należy bezplatne leczenie onkjalistów i
lekarzy skarbowych, w Rozdole także le-
czenie chorych w szpitalu zostającym pod
opieką Sióstr Miłosierdzia.

Okolica i ludność miejscowa obu mi-
steczek nastrożają sposobność korzystnej
praktyki lekarskiej. W Komarnie jest
e. k. sąd powiatowy. Na obszarze dwor-
skim znajduje się bardzo silne źródło
siarczane oddalone o milę od zakładu ka-
pielowego w Lubieniu. również i w Roz-
dole są źródła siarczane. 2 58 1-2

Panowie lekarze, którzyby mieli za-
miar starać się o jedną z powyższych
posad, raczą wnieść w najkrótszym czasie
podań i swoie opatrzone dowody usy-
skanego stopnia akad-mickiego i praktyki
dotychczasowej pod adresem:

Naczelnny Zarząd dóbr Karola hr.

Lanckoronskiego w Komarnie

Zupełnie świeży transport

ze zbioru majowego 1882 r.,

przewybornej

przez „Snes“ sprowadzanej

Herbaty

chińskiej,

miawowicie: Cena za
2881 8-2 pół kilo

Nr. 0. ASSAM-PECCO-MANDA-
RIN, najprędniejsza mie-
szanka aromatyczna ztr. 5.-

1. „TASZU“ Perla Chin, 260-
to-kwiatowa ztr. 4.40

2. „JUNTOJCZAN PECHA“,
białokwiatowa ztr. 4.-

3. NANDYIN czarna mocna ztr. 3.20

4. SOUCHONG mała narkot. 2.80

5. CONGO fan. drob. 2.-

6. PROSEK herbaciany 1.50

7. WYSEWIKI najlepszych
herbat ztr. 1.70

8. SOUCHONG najprędniej-
sza w org. drew. skrzyn. 4.-

9. SOUCHONG pow. na waga 8.09

10. CZARNA KARAWANO-
WA Werszeceński, funt ros. 4.80

11. KWIATOWA karawanowa
Werszeceński funt ros. 6.-

połącza i rozseła handel

St. Markiewicz

we Lwowie, w Ryuku, 1. 42.

Odeswa.

Pewna matka obarczona 4ga ma-
loletnim dziećmi, którą niegdyś miał
pełnię porzucił, wystawiona jest na naj-
większą nędzę, tak że literalnie z dziećmi
z głodu ginie.

gdź wszelkie jej usiłowania by choć
drobne dzieci umieścić w zakładach do-
brzych, okazały się daremne, dopro-
wadzona do ostateczności, ośmiela się a-
pelać do uczucia miłosierdnego ludzi o po-
moc a względnie o przyjęcie na wychowa-
nie swych dzieci. Blizsze wyjaśnienia na
liście pod adresem M. P. K. lub n. tne za-
pamiętanie w g. 8-4 po południu u
dzieli z grzecz. ości Adm. „Gazety Na-
rodowej.“ 1691 1-1

Zarząd

dóbr Morszyna

wysła na ządanie własny

wyrób serów:

Romador, Limburger, Kib-

acher, żółty owes i krowi

gęszczona (która niepodlega żadnej

zmianie dni 5), również Pastylki

żółte najlepsze jakości.

Oras dostać można org. angielskie
Yorkschir para po 18 ztr. 1454 3-2

Poszukuje się wsi

do kupienia

najdalej o 4 godziny odległości od Lwowa
w wartości 70-90.000 zł.

Zgłoszenia pisemne lub ustne przyjmuje
T. Nowakowski ul. Arsenalska 1. 6.

Złoty medal

we Wiedniu 1880,

srebrny medal

we Wiedniu 1873.

Balsam

na nagniotki

niezawodny i radykalny środek do
usunięcia tychże w jak najkrótszym
czasie

Sklad główny w aptece

JULIUSZA NAHLIKA

we Lwowie ul. Hallicka 1. 5.

Cena z dokładnym sposobem u-
życia 80 ct. Na prowincję z opako-
waniem 90 ct. 2072 9-2

Stragońska masztarda

w patentowanych pakietach

Wiktor Schmidt & Synowie

wiedeńska specjalność

najlepszy krajowy towar w 1/2,
1/4, 1/8 kilo stoiskach szklan-
nych. Tylko prawdziwa opa-
trzona marką ochronną i do nabycia
we Lwowie w handlu: St. Markiewicza,
A. Markiewicza, G. Julina, A. Rissa, H.
Brüll, K. Ballabana. 1903 1-26

Do wynajęcia

ulica Kazimierzowska 37

(wchod również uliczką w przedzielniku
ulicy J. Gielonskiej)

4 pokoje i kuchnia itd. od 1. sierpnia.

1 pokój i kuchnia itd. od 1. sierpnia.

Blizszej wiadomości udzieli właściciel
ulica Kasimierzowska 37. 2 40 8-3

Uwaga! Nagroda na wszystkich

wystawach światowych.

Ang. Tschinkel Synowie

ce. król

dostawcy nadworni

fabryki w Schönbeld, Lobositz,
Lubianie, Wiedniu,

połączają swoje za wyborne uznane
wyroby

czekoladę,

kandyzowane owoce, kakao

z oleju czystego, kompoty,

kandyty.

Proszek czekoladowy,

SKŁAD we Wiedniu: Kärntner-

strasse 43, 8. Pradze, Herrng.

Budapeszte Kroneng., Linz

Landstr., Berlin Friedrichstr.

nr. 134., w Tryescie, via Valdir-

vo nr. 14. 1747 2-2

Towarzystwo wzajemnego kredytu

we LWOWIE

przy ul. Hallickiej 1. 13. I. piętro 1282 10-2

wkładek oszczędności po 6% 0 rocznie

Biuro otwarte codziennie oprócz niedziel i świąt w godzinach po 9 do 2.

W księgarni Jerzego Kotuli w Cieszynie,

jest do nabycia

dr. Andrzeja Cieniasty:

Podręcznik prawniczy,

książka dla ludu,

zawierająca: przykłady prośb, podań i skarg w sprawach niespornych,
spornych i karnych, — dalej wzory dokumentów prawnych, świadectw,
rewersów, kwitów, poświadczeń, deklaracji, testamentów, pełnomocnictw,
kontraktów, zapisów dłużnych, nót, oświadczeń i t. p., z odpowiednimi obja-
śnieniami; nareszcie dodatek obejmujący listowiak i słowniczek wyrazów
prawniczych i administracyjnych.

Podręcznik kosztuje oprawy ztr. 2.50, a z przesyłką ztr. 2.75 do ztr.
2.95, stosownie do odległości. 2151 2-3

Czysty dochód przeznaczony na dom narodowy i Czytelnię ludową w
Cieszynie. — Na ządanie przesyłam franko dokładny prospekt.

Budowniczym, właścicielom domów.

Do pewnego i racjonalnego z-bicia grzyba w domach, polecam

Dr. H. Zengerera antimurionel (przeciw grzybowi domow.)

Antimurionel jest pierwszym, jedynie patentowanym i promiennym
materiałem do powlekania i izolowania w 100.00 użyciach
i w skutecznym zapobieganiu a. k. ministerstwa spraw wewnętrznych, za-
leonym wszystkim o. k. wadom przeciw grzybom, puchnięciu, sgniliznie,
wilgoci, tożeniu przez robaków i zabezpieczeniu od ognia.

Prospekta, poradę i blizsze objaśnienia, także do zakładania lod-
wni itp. gratis.

Gustaw Schallehn, chem. fabryka, we Wiedniu X. Bezirk.

Pan Hübner & Hanke we LWOWIE,